

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71»

(COM(2003) 468 τελικό — 2003/0184 (COD))

(2004/C 80/29)

Το Συμβούλιο αποφάσισε, στις 10 Φεβρουαρίου 2003, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 262, παράγραφος 1, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, σχετικά με την ανωτέρω πρόταση.

Το ειδικευμένο τμήμα «Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις, δικαιώματα του πολίτη», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΕΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 25 Νοεμβρίου 2003 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Peter Boldt.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή στην 404η σύνοδο ολομέλειάς, που πραγματοποιήθηκε στις 10 και 11 Δεκεμβρίου 2003 (συνεδρίαση της 10ης Δεκεμβρίου), υιοθέτησε με ψήφους 111 υπέρ, 1 κατά και με 5 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 επικαιροποιήθηκε το 1971 και τροποποιήθηκε πολλές φορές για να προσαρμοσθεί στις μεταβολές των ασφαλιστικών συστημάτων των κρατών μελών και στη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, πράγμα που επηρεάζει τη μελλοντική εφαρμογή του κανονισμού. Η τροποποίηση κατέστη επίσης απαραίτητη και λόγω της διεύρυνσης.

1.2. Μαζί με τις τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 τροποποιήθηκε ανάλογα και ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 για είναι σύμφωνος με την τροποποίηση του πρώτου.

2. Κύρια σημεία του εγγράφου της Επιτροπής

2.1. Η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71. Ο κυριότερος στόχος της πρότασης είναι η επικαιροποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και 574/72 ιδίως σχετικά με τις ειδικές παροχές σε χρήμα χωρίς συνεισφορά. Η επικαιροποίηση κατέστη αναγκαία μετά την έκδοση πολλών προδικαστικών αποφάσεων από το ΔΕΚ για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71.

2.2. Το ΔΕΚ επανειλημμένως απεφάνθη ότι πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά οι διατάξεις της «αρχής του εξαγωγίμου των παροχών». Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να γίνει παρέκκλιση μόνο από τις ειδικές παροχές χωρίς συνεισφορά οι οποίες περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ια.

2.3. Η πρόταση στοχεύει επίσης στη συνεκτίμηση των τροποποιήσεων της εθνικής νομοθεσίας. Αυτό μπορεί να αποτελεί αφενός συνέπεια αποφάσεων του Δικαστηρίου, και αφετέρου αυτόνομη εξέλιξη της κοινωνικής προστασίας στα κράτη μέλη.

2.4. Η πρόταση προτείνει επίσης την επικαιροποίηση των κανονισμών της Κοινότητας που ισχύουν για τις σχέσεις κανονισμών και διατάξεων των συμβάσεων κοινωνικής προστασίας.

2.5. Στην πρόταση της Επιτροπής περιλαμβάνονται επίσης προσαρμογές των περιεχομένων των παραρτημάτων για τα κράτη μέλη καθώς και τεχνικές προσαρμογές.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής και επαναλαμβάνει την παρατήρηση που διατύπωσε στη γνωμοδότηση της, της 27ης Ιανουαρίου 1999, με θέμα «Εφαρμογή των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας⁽¹⁾», ότι δηλαδή οι τροποποιήσεις πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες ανανέωσης και επικαιροποίησης των κανονισμών που στοχεύουν στη διευκόλυνση του συντονισμού του συστήματος κοινωνικής προστασίας⁽²⁾. Η πρόταση υποβάλλεται συγχρόνως με τη γενική αναθεώρηση που βρίσκεται στην τελική της φάση και έχει ως στόχο την ανανέωση και την απλούστευση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και τη βελτίωση του συντονισμού.

(1) ΕΕ C 101 της 12.4.1999.

(2) ΕΕ C 75 της 15.3.2000.

3.2. Μολονότι επετεύχθη ομοφωνία για το κείμενο του μέρους III του κεφαλαίου 8 (ειδικές παροχές σε χρήμα χωρίς συνεισφορά), όπως επίσης και για τις βασικές αρχές όσον αφορά τα παραρτήματα του κανονισμού 1408/71, εντούτοις οι συζητήσεις συνεχίζονται με την εξέταση του θέματος της συμπεριληψής στα παραρτήματα των συνεισφορών των διάφορων χωρών. Υπάρχει όμως η δυνατότητα να τροποποιηθεί το περιεχόμενο της υπό εξέταση πρότασης.

3.3. Η ΕΟΚΕ στηρίζει πλήρως την προοπτική μιας γενικής αναθεώρησης των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και 574/72, προκειμένου να διευκρινισθεί και να διευκολυνθεί η ερμηνεία της νομοθεσίας, για να κατανοηθεί και από τους πολίτες της ΕΕ που ασκούν το δικαίωμα της διακίνησης εντός της Κοινότητας. Είναι επίσης σημαντικό να συμπεριληφθεί στη νομοθεσία και η ισχύουσα νομολογία.

4. Σχόλια για κάθε άρθρο

4.1. Άρθρο 1.1: Πρόταση για την τροποποίηση του άρθρου 4 § 2 εδάφιο α: Διευκρινίζεται η έννοια των ειδικών παροχών σε χρήμα χωρίς συνεισφορά. Η πρόταση διευκρινίζει την έννοια αυτή και συμφωνεί με τη νομολογία. Η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 4.2 α ευθυγραμμίζεται με τη διατύπωση που συμφωνήθηκε για την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71. Η πρόταση έχει λογική δομή και κατανοείται ευκολότερα σε σύγκριση με το ισχύον κείμενο.

4.2. Άρθρο 1.3: προτείνεται να αντικατασταθεί στο άρθρο 10α η § 1 ώστε να κατανοηθούν καλύτερα, σε σύγκριση με το ισχύον κείμενο, τα δικαιώματα που δεν είναι εξαγωγή. Η πρόταση θα

έχει ως αποτέλεσμα τη διευκρίνιση του κειμένου, χωρίς ουσιαστικές αλλαγές.

4.3. Άρθρο 1.4: στο άρθρο 23 προτείνεται να προστεθεί μία παράγραφος 2 α. Με την προσθήκη θα διευκρινίζεται ο τρόπος με τον οποίο θα λαμβάνονται υπόψη οι περίοδοι αναφοράς από πολλά κράτη μέλη. Η πρόταση έχει ως αποτέλεσμα τη διευκρίνιση του κειμένου και τη μείωση των δυσκολιών ερμηνείας του. Οι πολίτες θα κατανοούν και θα ερμηνεύουν καλύτερα τα δικαιώματά τους.

4.4. Άρθρο 1.5: προτείνεται να αντικατασταθεί η παράγραφος 1 του άρθρου 33 με νέα διατύπωση που να διευκρινίζει περισσότερο την απαίτηση του αρμόδιου οργανισμού για τον υπολογισμό της σύνταξης. Και η τροποποίηση αυτή χρειάζεται διότι συμβάλλει στην ενίσχυση του αισθήματος νομικής προστασίας του ατόμου.

4.5. Οι τροποποιήσεις των παραρτημάτων οφείλονται στις αποφάσεις του Δικαστηρίου και/ή στις τροποποιήσεις των εθνικών νομοθεσιών. Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι η επικαιροποίηση των παραρτημάτων είναι πολύ σημαντική προκειμένου να διασφαλισθούν στην πράξη τα κοινωνικά δικαιώματα των πολιτών. Η ΕΟΚΕ υποθέτει ότι οι διαπραγματεύσεις στο Συμβούλιο για το παράρτημα Ια θα λήξουν το συντομότερο δυνατόν ώστε η πρότασή να τεθεί σε ισχύ.

5. Συμπεράσματα

Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόταση για τροποποίηση και των δύο κανονισμών. Οι τροποποιήσεις αιτιολογούνται από την ανάγκη σαφήνειας και διαφάνειας, και συμβάλλουν στην ενίσχυση του αισθήματος τόσο νομικής όσο και κοινωνικής προστασίας των πολιτών.

Βρυξέλλες, 10 Δεκεμβρίου 2003.

Ο Πρόεδρος

της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής
Επιτροπής

Roger BRIESCH